

31999L0030

29.6.1999.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 163/41

PADOMES DIREKTĪVA 1999/30/EK**(1999. gada 22. aprīlis)****par robežvērtību noteikšanu sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrācijai apkārtējā gaisā**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši tā 130.s pantu 1,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,ievērojot Līguma 189.c pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

(1) tā kā pēc Līguma 130.r pantā noteiktajiem principiem izstrādātajā Eiropas Kopienas Piekajā politikas un rīcības programmā attiecībā uz vidi un noturīgu attīstību (Piekajā vides rīcības programmā) ⁽⁴⁾ ir paredzēts izdarīt grozījumus tiesību aktos par gaisa piesārņojumu; tā kā minētajā programmā ieteikts izvīrīt ilgtermiņa mērķus attiecībā uz gaisa kvalitāti;

(2) tā kā Līguma 129. pantā noteikts, ka ar veselības aizsardzību saistītās prasības ir visas pārējās Kopienas politikas sastāvdaļa; tā kā Līguma 3. panta o) apakšpunktā noteikts, ka Kopienas pasākumi veicina iedzīvotāju veselības aizsardzības līmeņa paaugstināšanos;

(3) tā kā saskaņā ar Padomes Direktīvu 96/62/EK (1996. gada 27. septembris) par apkārtējā gaisa kvalitātes novērtēšanu un pārvaldību ⁽⁵⁾ 4. panta 5. punktu Padomei jāpieņem šā panta 1. punktā minētie tiesību akti, kā arī tā 3. un 4. punktā norādītie noteikumi;

(4) tā kā šajā direktīvā noteiktās robežvērtības ir obligātās prasības; tā kā saskaņā ar Līguma 130.t pantu dalībvalstis var paturēt spēkā vai no jauna noteikt stingrākus

aizsargpasākumus; tā kā īpaši jutīgu iedzīvotāju kategoriju, piemēram, bērnu un slimnieku, veselības aizsardzībai var noteikt stingrākas gaisa piesārņojuma robežvērtības; tā kā dalībvalstis var noteikt, ka šīs robežvērtības jāpanāk agrāk par šajā direktīvā noteiktajiem termiņiem;

(5) tā kā ekosistēmas būtu jāpasargā no sēra dioksīda kaitīgās ietekmes; tā kā augu valsts būtu jāpasargā no slāpekļa oksīdu kaitīgās ietekmes;

(6) tā kā atšķiras dažādu makrodaļiņu radītā gaisa piesārņojuma nelabvēlīgā ietekme uz cilvēku veselību; tā kā nav pierādīts, ka mākslīgi radies gaisa piesārņojums ar mikrodaļiņām varētu būt veselībai kaitīgāks nekā makrodaļiņas, kas apkārtējā gaisā veidojas dabīgi;

(7) tā kā Direktīvā 96/62/EK noteikts, ka zonām, kurās piesārņojošu vielu koncentrācija apkārtējā gaisā pārsniedz noteiktās robežvērtības un pagaidu pielāides summu, jāizstrādā rīcības plāni, lai konkrētā termiņā nodrošinātu šo robežvērtību ievērošanu; tā kā attiecībā uz makrodaļiņu piesārņojuma samazināšanu šajos pasākumu plānos un citās piesārņojuma samazināšanas stratēģijās īpaša vērība jāveltī sīku makrodaļiņu koncentrācijas samazināšanai apkārtējā gaisā;

(8) tā kā Direktīvā 96/62/EK noteikts, ka piesārņojuma robežvērtību un trauksmes sliekšņu skaitliskās vērtības jānosaka, pamatojoties uz šajā jomā strādājošu starptautisku zinātnes darbinieku grupu pētījumu rezultātiem; tā kā Komisijai jāpārskata elementi, pēc kuriem nosaka robežvērtības un trauksmes sliekšņus, ņemot vērā jaunākos zinātniskos un pētniecības datus epidemioloģijas un ekoloģijas attiecīgajās nozarēs, kā arī jaunākos metroloģijas attīstības sasniegumus;

(9) tā kā, gatavojoties šīs direktīvas pārskatīšanai 2003. gadā, Komisijai un dalībvalstīm būtu jāveic pētījumi par ietekmi, kāda ir šajā direktīvā minētajam gaisa piesārņojumam, t. i., sēra dioksīdam, slāpekļa dioksīdam un slāpekļa oksīdiem, mikrodaļiņām un svinam;

⁽¹⁾ OV C 9, 14.1.1998., 6. lpp.

⁽²⁾ OV C 214, 10.7.1998., 1. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 1998. gada 13. maija Atzinums (OV C 167, 1.6.1998., 103. lpp.), Padomes 1998. gada 24. septembra Kopējā nostāja (OV C 360, 23.11.1998., 99. lpp.) un Eiropas Parlamenta 1999. gada 13. janvāra Lēmums (OV C 104, 14.4.1999., 44. lpp.).

⁽⁴⁾ OV C 138, 17.5.1993., 5. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 296, 21.11.1996., 55. lpp.

- (10) tā kā apkārtējā gaisa kvalitātes novērtēšanai un salīdzināmas informācijas iegūšanai Kopienā ir jāizmanto precīzas mērīšanas standartmetodes un vienoti kritēriji mērīšanas staciju izvietojuma noteikšanai;
- (11) tā kā saskaņā ar 12. panta 1. punktu Direktīvā 96/62/EK tās grozījumus, pielāgojoties zinātnes un tehnikas attīstībai, var izdarīt tikai attiecībā uz kritērijiem vai metodēm sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrācijas noteikšanai gaisā, kā arī detalizētiem noteikumiem par informācijas nosūtīšanas kārtību Komisijai, un šo grozījumu rezultātā nedrīkst tieši vai netieši mainīt noteiktās piesārņojuma robežvērtības un trauksmes sliekšņus;
- (12) tā kā sabiedrībai viegli pieejamā veidā būtu pastāvīgi jāsaņem jaunākā informācija par faktisko sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrāciju apkārtējā gaisā,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Mērķi

Šīs direktīvas mērķi ir:

- noteikt robežvērtības un, ja vajadzīgs, trauksmes sliekšņus sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrācijai apkārtējā gaisā ar mērķi nepieļaut, novērst vai samazināt šā piesārņojuma kaitīgo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi kopumā,
- pēc vienotām metodēm un kritērijiem novērtēt sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrāciju apkārtējā gaisā,
- iegūt pietiekamu informāciju par sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrāciju apkārtējā gaisā un nodrošināt, lai tā tiktu darīta zināma atklātībai,
- attiecībā uz sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina radīto gaisa piesārņojumu nodrošināt apkārtējā gaisa kvalitātes saglabāšanos, ja tā ir laba, bet pārējos gadījumos panākt tās uzlabošanos.

2. pants

Jēdzieni

Šajā direktīvā:

1. "apkārtējais gaiss" nozīmē troposfēras āra gaisu, neietverot darba vietas;

2. "piesārņojoša viela" nozīmē jebkuru vielu, kas cilvēka darbības rezultātā tieši vai netieši tiek ievadīta apkārtējā gaisā un var kaitēt cilvēku veselībai un/vai videi kopumā;
3. "līmenis" nozīmē piesārņojošas vielas koncentrāciju apkārtējā gaisā vai nogulsņējumu uz virsmas konkrētā laika posmā;
4. "novērtējums" nozīmē metodi, pēc kuras mēra, aprēķina, prognozē vai nosaka piesārņojošas vielas līmeni apkārtējā gaisā;
5. "robežvērtība" nozīmē uz zinātnisku pētījumu pamata noteiktu gaisa piesārņojuma līmeni, ko nosaka ar mērķi nepieļaut, novērst vai mazināt kaitīgo ietekmi uz cilvēku veselību un/vai vidi kopumā un kas jāsasniedz konkrētā termiņā un pēc tam vairs nedrīkst pārsniegt;
6. "trauksmes sliekšnis" ir līmenis, kuru pārsniedzot, tiek apdraudēta cilvēku veselība no piesārņojošas vielas īslaicīgas iedarbības, un, kuru sasniedzot, dalībvalstīm jāveic Direktīvā 96/62/EK noteiktie neatliekamie pasākumi;
7. "pielaide" ir procentos izteikta attiecīgās robežvērtības procentuāla daļa, par kādu to var pārsniegt, ievērojot Direktīvas 96/62/EK nosacījumus;
8. "zona" nozīmē dalībvalsts noteiktu savas teritorijas daļu;
9. "aglomerācija" nozīmē zonu, kurā iedzīvotāju koncentrācija pārsniedz 250 000, vai gadījumos, kad iedzīvotāju skaits ir 250 000 vai mazāk, tāds iedzīvotāju blīvums vienā kvadrātkilometrā, kuram dalībvalsts nosaka apkārtējā gaisa kvalitātes novērtēšanas un pārvaldības vajadzību;
10. "slāpekļa oksīdi" nozīmē slāpekļa dioksīdā pārrēķinātu slāpekļa oksīda un slāpekļa dioksīda summāro saturu miljarddaļās, ko izsaka kā slāpekļa dioksīda koncentrāciju mikrogramos kubikmetrā gaisā;
11. "PM₁₀" nozīmē makrodaļiņas, no kurām 50 % iziet caur kanālu, kura efektīvais aerodinamiskais šķērsriezums ir 10 μm;
12. "PM_{2,5}" nozīmē makrodaļiņas, no kurām 50 % iziet caur kanālu, kura efektīvais aerodinamiskais šķērsriezums ir 2,5 μm;
13. "augšējais novērtējuma līmenis" nozīmē V pielikumā noteikto gaisa piesārņojuma līmeni, zem kura apkārtējā gaisa kvalitātes novērtēšanai saskaņā ar 6. panta 3. punkta noteikumiem Direktīvā 96/62/EK mērījumus var apvienot ar modeļēšanas metodēm;
14. "apakšējais novērtējuma līmenis" nozīmē V pielikumā noteikto gaisa piesārņojuma līmeni, zem kura apkārtējā gaisa kvalitātes novērtēšanai saskaņā ar 6. panta 4. punkta noteikumiem Direktīvā 96/62/EK var izmantot arī tikai modeļēšanu vai objektīvus novērtēšanas paņēmienus;

15. "dabas parādības" nozīmē vulkānu izvirdumus, seismisko darbību, ģeotermisko darbību, mežu ugunsgrēkus, stipru vēju un dabiskos apstākļos veidojušos makrodaļiņu pacelšanos atmosfērā vai pārnesi gaisa masās no reģioniem ar sausu klimatu;
16. "fiksēti mērījumi" nozīmē mērījumus, ko izdara saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 6. panta 5. punkta noteikumiem.

3. pants

Sēra dioksīds

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar 7. pantu noteiktā sēra dioksīda koncentrācija apkārtējā gaisā I pielikuma I iedaļā norādītajos termiņos nepārsniedz tajā noteiktās robežvērtības.

Direktīvas I pielikuma I iedaļā noteiktās pielaišanas piemēro saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 8. panta noteikumiem.

2. Sēra dioksīda radītā apkārtējā gaisa piesārņojuma trauksmes sliekšnis ir noteikts I pielikuma II iedaļā.

3. Palīdzot Komisijai sagatavot 10. pantā noteikto ziņojumu, dalībvalstis gadījumos, kad tas iespējams, līdz 2003. gada 31. decembrim reģistrē datus par 10 minūtēs vidējo sēra dioksīda koncentrāciju mērīšanas stacijās, kuras tās izvēlējušās reprezentatīviem gaisa kvalitātes mērījumiem apdzīvotās teritorijās emisijas avotu tuvumā, un kurās piesārņojuma mērījumus izdara reizi stundā. Vienlaicīgi ar datiem par sēra dioksīda stundas koncentrācijām, ko nosūta saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 11. panta 1. punktu, dalībvalstis Komisijai sniedz ziņas par to, cik reizes šajās izvēlētajās mērīšanas stacijās noteiktā 10 minūšu vidējā sēra dioksīda koncentrācija pārsniegusi $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$, un attiecīgo dienu skaitu kalendāra gadā, kad novērots šāds piesārņojuma līmenis, par dienu skaitu kalendāra gadā, kurā sēra dioksīda stundas koncentrācija vienlaicīgi pārsniegusi $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$, un reģistrēto maksimumu 10 minūšu vidējo koncentrāciju.

4. Dalībvalstis var noteikt zonas un aglomerācijas, kurās sēra dioksīda piesārņojuma I pielikuma I iedaļā noteiktās robežvērtības tiek pārsniegtas sakarā ar to, ka sēra dioksīda koncentrācijai apkārtējā gaisā ir dabiska izcelsme. Dalībvalstis nosūta Komisijai šādu zonu un aglomerāciju sarakstus kopā ar informāciju par tajās esošajiem sēra dioksīda izcelsmes avotiem un koncentrāciju. Informējot Komisiju saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 11. panta 1. punkta noteikumiem, dalībvalstis sniedz vajadzīgo pamatojumu tam, ka robežvērtību pārsniegšanas cēlonis ir sēra dioksīda dabiska izcelsme.

Šādās zonās vai aglomerācijās dalībvalstīm jāīsteno Direktīvas 96/62/EK 8. panta 3. punktā noteiktie pasākumu plāni tikai tad,

ja I pielikuma I iedaļā noteiktās robežvērtības ir pārsniegtas mākslīgas emisijas radītā piesārņojuma dēļ.

4. pants

Slāpekļa dioksīds un slāpekļa oksīdi

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar 7. pantu noteiktā slāpekļa dioksīda, atbilstošos gadījumos — slāpekļa oksīdu, koncentrācija apkārtējā gaisā II pielikuma I iedaļā norādītajos termiņos nepārsniedz tajā noteiktās robežvērtības.

Direktīvas II pielikuma I iedaļā noteiktās pielaišanas piemēro saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 8. pantu.

2. Slāpekļa dioksīda radītā apkārtējā gaisa piesārņojuma trauksmes sliekšnis ir noteikts II pielikuma II iedaļā.

5. pants

Makrodaļiņas

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar 7. pantu noteiktā PM_{10} makrodaļiņu koncentrācija apkārtējā gaisā III pielikuma I iedaļā norādītajos termiņos nepārsniedz tajā noteiktās robežvērtības.

Direktīvas III pielikuma I iedaļā noteiktās pielaišanas piemēro saskaņā ar 8. pantu Direktīvā 96/62/EK.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai tiktu uzstādītas un darbotos mērīšanas stacijas datu iegūšanai par $\text{PM}_{2,5}$ koncentrācijām. Dalībvalstis savā teritorijā nosaka mērīšanas staciju skaitu un atrašanās vietu reprezentatīviem $\text{PM}_{2,5}$ koncentrācijas mērījumiem. Ja iespējams, $\text{PM}_{2,5}$ un PM_{10} noteikšanai izvēlas tās pašas paraugu ņemšanas vietas.

Deviņu mēnešu laikā pēc kārtējā gada beigām dalībvalstis nosūta Komisijai datus par attiecīgajā gadā veikto $\text{PM}_{2,5}$ mērījumu dienas aritmētisko vidējo, caurmēra, deviņdesmit astotās procentīles un maksimālās koncentrācijas lielumu. Deviņdesmit astoto procentīli aprēķina saskaņā ar 4. iedaļu I pielikumā Padomes Lēmumam 97/101/EK (1997. gada 27. janvāris), ar ko ievieš savstarpēju informācijas un datu apmaiņu no tīkliem un individuālām stacijām, kuras veic apkārtējā gaisa piesārņojuma mērījumus dalībvalstīs ⁽¹⁾.

3. Pasākumu plāni un stratēģija PM_{10} koncentrāciju samazināšanai, kas izstrādāta saskaņā ar 8. pantu Direktīvā 96/62/EK, ir vērstas arī uz $\text{PM}_{2,5}$ koncentrāciju samazināšanu.

⁽¹⁾ OV L 35, 5.2.1997., 14. lpp.

4. Gadījumos, kad III pielikuma I iedaļā noteiktās PM_{10} piesārņojuma robežvērtības tiek pārsniegtas PM_{10} koncentrācijas dēļ, kas apkārtējā gaisā veidojas dabas parādību ietekmē un kas ievērojami pārsniedz dabisko avotu radītā piesārņojuma fona koncentrāciju, dalībvalstis, informējot Komisiju saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 11. panta 1. punkta noteikumiem, sniedz vajadzīgo pamatojumu tam, ka piesārņojuma robežvērtību pārsniegšanas cēlonis ir dabas parādības. Šādos gadījumos dalībvalstīm jāsteno Direktīvas 96/62/EK 8. panta 3. punktā noteiktie pasākumu plāni tikai tad, ja III pielikuma I iedaļā noteiktās robežvērtības tiek pārsniegtas ar dabas parādībām nesaistītu iemeslu dēļ.

5. Dalībvalstis var noteikt zonas un aglomerācijas, kur III pielikuma I iedaļā noteiktās apkārtējā gaisa PM_{10} piesārņojuma robežvērtības tiek pārsniegtas sakarā ar makrodaļiņu pacelšanos atmosfērā pēc tam, kad ziemas periodā ar smiltīm kaisīti ceļi. Dalībvalstis nosūta Komisijai šādu zonu un aglomerāciju sarakstus kopā ar informāciju par tajās novērotajām PM_{10} koncentrācijām un emisijas avotiem. Informējot Komisiju saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 11. panta 1. punkta noteikumiem, dalībvalstis sniedz vajadzīgo pamatojumu tam, ka piesārņojuma robežvērtību pārsniegšanas cēlonis ir makrodaļiņu pacelšanās atmosfērā, un ir veikti atbilstoši pasākumi to radītā gaisa piesārņojuma samazināšanai.

Šādās zonās vai aglomerācijās dalībvalstīm jāsteno Direktīvas 96/62/EK 8. panta 3. punktā noteiktie pasākumu plāni tikai tad, ja III pielikuma I iedaļā noteiktās PM_{10} robežvērtības tiek pārsniegtas tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar smilšu kaisīšanu uz ceļiem ziemas periodā.

6. pants

Svins

Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar 7. pantu noteiktā svina koncentrācija apkārtējā gaisā IV pielikuma I iedaļā norādītajos termiņos nepārsniedz tajā noteiktās robežvērtības.

Direktīvas IV pielikuma I iedaļā noteiktās pielāides piemēro saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 8. pantu.

7. pants

Gaisa piesārņojuma novērtēšana

1. Direktīvas 96/62/EK 6. panta izpildei izmanto šīs direktīvas V pielikuma I iedaļā noteiktos augšējos un apakšējos novērtējumu

līmeņus sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un oksīdu, makrodaļiņu un svina radītajam piesārņojumam.

Ievērojot V pielikuma II iedaļā noteikto procedūru, zonu un aglomerāciju klasifikāciju piesārņojuma novērtēšanai saskaņā ar minētās direktīvas 6. pantu pārskata ne retāk kā reizi piecos gados. Klasifikāciju pārskata biežāk, ja būtiski mainījušies pasākumi, kas ietekmē sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrāciju apkārtējā gaisā.

2. Paraugu ņemšanas vietas, kurās izdara sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un oksīdu, makrodaļiņu un svina radītā gaisa piesārņojuma mērījumus, izraugās pēc VI pielikumā uzskaitītajiem kritērijiem. Paraugu ņemšanas vietu minimālais skaits attiecīgās piesārņojošās vielas fiksēto mērījumu veikšanai noteikts VII pielikumā, un tās izveido visās zonās un aglomerācijās, kur jāveic mērījumi, ja fiksētie mērījumi ir vienīgais datu avots par gaisa piesārņojuma līmeni tajās.

3. Zonās un aglomerācijās, kur fiksēto mērījumu stacijās iegūtos datus papildina ar informāciju no citiem avotiem, piemēram, emisijas avotu uzskaites, indikatīvām mērīšanas metodēm un gaisa kvalitātes modelēšanas, uzstādāmo fiksēto novērojumu staciju skaitam un citu paņēmieni izmantojumam jābūt pietiekamam, lai aptvertu piesārņojošu vielu koncentrāciju, kas jānosaka saskaņā ar VI pielikuma I iedaļu un VII pielikuma I iedaļu.

4. Zonās un aglomerācijās, kurās mērījumus izdarīt nevajag, var izmantot modelēšanas vai objektīvas novērtēšanas metodes.

5. Sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu analīžu standartmetodes un svina paraugu ņemšanas un analīžu standartmetodes ir norādītas IX pielikuma I līdz III iedaļā.

Paraugu ņemšanas un mērīšanas standartmetode PM_{10} piesārņojuma noteikšanai ir norādīta IX pielikuma IV iedaļā.

Paraugu ņemšanas un mērīšanas pagaidu standartmetode $PM_{2,5}$ piesārņojuma noteikšanai norādīta IX pielikuma V iedaļā.

Gaisa kvalitātes modelēšanas standartmetodes norādītas IX pielikuma VI iedaļā.

6. Dalībvalstis astoņpadsmit mēnešu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā informē Komisiju par metodēm, kas izmantotas gaisa kvalitātes provizorisksajai novērtēšanai saskaņā ar 11. panta 1. punkta d) apakšpunktu Direktīvā 96/62/EK.

7. Grozījumus, kas vajadzīgi direktīvas šā panta un V līdz IX pielikuma pielāgošanai zinātnes un tehniskas attīstībai, pieņem saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 12. pantā noteikto procedūru.

8. pants

Sabiedrības informēšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrība un attiecīgas organizācijas, piemēram, vides aizsardzības organizācijas, patērētāju organizācijas, organizācijas, kas pārstāv pret gaisa piesārņojumu jutīgu iedzīvotāju daļas intereses, kā arī citas veselības aprūpes organizācijas tiek regulāri informētas par sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina piesārņojuma līmeni apkārtējā gaisā, izmantojot, piemēram, sabiedriskās saziņas līdzekļus, presi, informācijas tablo vai datortīkla pakalpojumus.

Informāciju par sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrāciju apkārtējā gaisā atjaunina vismaz reizi dienā, bet datus par sēra dioksīda un slāpekļa dioksīda stundas vidējo koncentrāciju gadījumos, kad tas iespējams, atjaunina ik pēc stundas. Informāciju par svina koncentrāciju apkārtējā gaisā atjaunina reizi trīs mēnešos.

Šajā informācijā jānorāda piesārņojuma robežvērtību un trauksmes sliekšņu pārsniegšanas gadījumi I līdz IV pielikumā noteiktajos periodos, kuriem nosaka piesārņojošu vielu vidējo koncentrāciju gaisā. Tajā dod arī īsu novērtējumu, salīdzinot ar robežvērtībām un trauksmes sliekšņiem, un sniedz atbilstošu informāciju par piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotāju veselības stāvokli.

2. Izstrādājot plānus un programmas, par ko sabiedrību informē saskaņā ar 8. panta 3. punktu Direktīvā 96/62/EK, ieskatot arī plānus un programmas, kas minētas šīs direktīvas 3. panta 4. punktā un 5. panta 4. un 5. punktā, tie jā dara zināmi arī šā panta 1. punktā norādītajām organizācijām.

3. Informējot sabiedrību par I vai II pielikumā noteikto trauksmes sliekšņu pārsniegšanu saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 10. pantu, tai jā dara zināmi vismaz attiecīgā pielikuma III iedaļā uzskaitītie dati.

4. Informācijai, ko sniedz sabiedrībai un organizācijām saskaņā ar 1. un 3. punktu, jābūt skaidrai, pilnīgai un viegli pieejamai.

9. pants

Tiesību aktu atcelšana un pārejas noteikumi

1. No 2001. gada 19. jūlija atceļ Padomes Direktīvu 80/779/EEK (1980. gada 15. jūlijs) par gaisa kvalitātes robežvērtībām un sēra dioksīda un suspendēto daļiņu orientējošām vērtībām ⁽¹⁾, izņemot

minētās direktīvas 1. pantu, 2. panta 1. punktu, 3. panta 1. punktu, 9., 15. un 16. pantu un I, IIIb un IV pielikumu, ko atceļ no 2005. gada 1. janvāra.

2. No 2001. gada 19. jūlija atceļ Padomes Direktīva 82/884/EEK (1982. gada 3. decembris) par pieļaujamo svina koncentrāciju gaisā ⁽²⁾, izņemot minētās direktīvas 1. un 2. pantu, 3. panta 1. punktu, 7., 12. un 13. pantu, ko atceļ no 2005. gada 1. janvāra.

3. No 2001. gada 19. jūlija atceļ Padomes Direktīva 85/203/EEK (1985. gada 7. marts) par gaisa kvalitātes normām attiecībā uz slāpekļa dioksīdu ⁽³⁾, izņemot minētās direktīvas 1. panta 1. punkta pirmo ievilkumu un 2. panta 2. punkta pirmo ievilkumu, 3. panta 1. punktu, 5., 9., 15. un 16. pantu, ko atceļ no 2005. gada 1. janvāra.

4. No 2001. gada 19. jūlija dalībvalstis sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un svina koncentrācijas noteikšanai apkārtējā gaisā un datu iegūšanai, ar kuriem apliecina, ka tās ievēro Direktīvās 80/779/EEK, 82/884/EEK un 85/203/EEK noteiktās piesārņojuma robežvērtības, kamēr tās ir spēkā, izmanto mērīšanas stacijas un citas gaisa kvalitātes novērtēšanas metodes, kas atbilst šajā direktīvā noteiktajām prasībām.

5. No 2001. gada 19. jūlija dalībvalstis var izmantot mērīšanas stacijas un citas gaisa kvalitātes novērtēšanas metodes, kas atbilst šajā direktīvā noteiktajām prasībām attiecībā uz PM₁₀, gaisā esošo makrodaļiņu piesārņojuma novērtēšanai, apliecinot, ka tās ievēro IV pielikumā Direktīvai 80/779/EEK noteikto makrodaļiņu radītā kopējā gaisa piesārņojuma robežvērtību; tomēr šādā veidā iegūtos datus direktīvas prasību ievērošanas apliecināšanai reizina ar koeficientu 1,2.

6. Dalībvalstis deviņu mēnešu laikā pēc kārtējā gada beigām Direktīvas 96/62/EK 11. pantā noteiktajā kārtībā, kamēr ir spēkā Direktīvās 80/779/EEK, 82/884/EEK un 85/203/EEK noteiktās robežvērtības, informē Komisiju par visiem to pārsniegšanas gadījumiem, norādot faktiski novēroto piesārņojuma līmeni, robežvērtību pārsniegšanas iemeslus katrā konkrētā gadījumā, un darot zināmus pasākumus, kas veikti, lai novērstu šādu gadījumu atkārtošanos.

7. Zonās, kurās dalībvalstis uzskata par vajadzīgu ierobežot vai novērst iespējamu sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu vai makrodaļiņu radītā gaisa piesārņojuma līmeņa paaugstināšanos, tās var turpināt piemērot ekosistēmu aizsardzībai orientējošas vērtības, kas norādītas II pielikumā Direktīvai 80/779/EEK un II pielikumā Direktīvai 85/203/EEK.

⁽¹⁾ OV L 229, 30.8.1980., 30. lpp.

⁽²⁾ OV L 378, 31.12.1982., 15. lpp.

⁽³⁾ OV L 87, 27.3.1985., 1. lpp.

10. pants

Ziņojumi un pārskatīšana

Līdz 2003. gada 31. decembrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā apkopota šīs direktīvas piemērošanas pieredze, jo īpaši — jaunāko zinātnisko pētījumu rezultāti par sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un oksīdu, makrodaļiņu dažādu frakciju un svina radītā gaisa piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotāju veselības stāvokli un ekosistēmām, kā arī ziņas par tehnoloģijas attīstību, tostarp makrodaļiņu un svina koncentrāciju mērīšanas metodēm apkārtējā gaisā, vai citiem to radītā gaisa piesārņojuma noteikšanas paņēmieniem un metodēm šo piesārņojošo vielu ietekmē uz virsmām veidojušos nogulsņējumu noteikšanai.

Iedzīvotāju veselības un vides aizsardzības nodrošināšanai pienācīgā līmenī, ņemot vērā dalībvalstu pieredzi, kas iegūta, piemērojot šo direktīvu, atbilstīgi VI pielikuma noteikumiem, ziņojumā norāda mērījumu veikšanas apstākļus; minētajam ziņojumam pievieno priekšlikumus par šīs direktīvas grozījumiem, ja tie ir vajadzīgi. Komisija īpaši izskatīs PM_{10} robežvērtības otrajam posmam, kad tās būs obligātas, un izskatīs jautājumu par robežvērtību apstiprināšanu vai grozījumiem otrajam posmam, un vajadzības gadījumos arī pirmajam posmam. Bez tam Komisija īpašu uzmanību pievēršīs makrodaļiņu $PM_{2,5}$ vai, vajadzības gadījumā, citu frakciju radītā gaisa piesārņojuma robežvērtību noteikšanai. Turklāt Komisija pārbaudīs veselības aizsardzībai noteikto slāpekļa dioksīda piesārņojuma gada robežvērtību un izteiks priekšlikumus par tā apstiprināšanu vai grozījumiem. Ievērojot Pasaules veselības organizācijas ieteikumus, tā pārbaudīs arī slāpekļa dioksīda piesārņojuma stundas robežvērtību un izskatīs jautājumu par šīs robežvērtības apstiprināšanu vai grozījumiem.

Komisija izskatīs arī jautājumu par to, vai, tāpat kā pārējām piesārņojošām vielām, uz ko attiecas šī direktīva, var noteikt trauksmes sliekšņus PM_{10} , $PM_{2,5}$ vai kādas citas makrodaļiņu frakcijas radītajam gaisa piesārņojumam.

11. pants

Sankcijas

Dalībvalstis nosaka sankcijas par savu tiesību normu pārkāpumiem, kas pieņemtas saskaņā ar šo direktīvu. Šīm sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.

12. pants

Īstenošana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2001. gada 19. jūlijam izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Nosakot šos pasākumus, dalībvalstis tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāmas atsauces.

2. Dalībvalstis iepazīstina Komisiju ar savām galvenajām tiesību normām, ko tā pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

13. pants

Spēkā stāšanās

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

14. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1999. gada 22. aprīlī

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
W. MÜLLER

I PIELIKUMS

SĒRA DIOKSĪDA PIESĀRŅOJUMA ROBEŽVĒRTĪBAS UN TRAUKSMES SLIEKŠŅI

I. Sēra dioksīda piesārņojuma robežvērtības

Robežvērtības jāizsaka $\mu\text{g}/\text{m}^3$ gaisa. Tilpums jāstandartizē gaisa temperatūrā 293 K ar spiedienu 101,3 kPa.

	Periods, kurā nosaka vidējo koncentrāciju	Robežvērtība	Pielaide	Termiņš, līdz kuram jānodrošina robežvērtības ievērošana
1. Veselības aizsardzībai noteiktā piesārņojuma stundas robežvērtība	1 stunda	$350 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ko kalendāra gada laikā nedrīkst pārsniegt vairāk kā 24 reizes	$150 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (43 % robežvērtības) laikā, kad direktīva stājas spēkā, no 2001. gada 1. janvāra līdz 2005. gada 1. janvārim pakāpeniski ik gadu vienādās daļās samazina līdz 0 %.	2005. g. 1. janvāris
2. Veselības aizsardzībai noteiktā piesārņojuma diennakts robežvērtība	24 stundas	$125 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ko kalendāra gada laikā nedrīkst pārsniegt vairāk kā 3 reizes	Nav	2005. g. 1. janvāris
3. Ekosistēmu aizsardzībai noteiktā piesārņojuma robežvērtība	Kalendāra gads un ziemas periods (no 1. oktobra līdz 31. martam)	$20 \mu\text{g}/\text{m}^3$	Nav	2001. g. 19. jūlijs

II. Sēra dioksīda piesārņojuma trauksmes sliekšnis

Piesārņojuma trauksmes sliekšnis ir $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kurš nepārtraukti trīs stundu laikā izmērīts vietā, kas reprezentē apkārtējā gaisa kvalitāti 100 km^2 teritorijā, vai visā zonā vai aglomerācijā, ja tās teritorijas platība nepārsniedz minēto lielumu.

III. Minimālās prasības sabiedrības informēšanai sēra dioksīda piesārņojuma trauksmes sliekšņa pārsniegšanas gadījumos

Sabiedrībai jādara zināma vismaz šāda informācija:

- šāda piesārņojuma līmeņa novērošanas vieta, datums un laiks, piesārņojuma cēloņi, ja tie ir zināmi,
- prognozes par:
  - piesārņojošas vielas koncentrācijas paredzamajām izmaiņām (situācijas uzlabošanās, stabilizācija, pasliktināšanās), norādot izmaiņu cēloņus,
  - skarto ģeogrāfisko teritoriju,
  - situācijas paredzamo ilgumu,
- iedzīvotāju daļu, kas ir īpaši jutīgi pret šādu piesārņojuma līmeni,
- aizsargpasākumiem pret piesārņojumu jutīgajiem iedzīvotājiem.

II PIELIKUMS

SLĀPEKĻA DIOKSĪDA (NO₂) UN SLĀPEKĻA OKSĪDU (NO_x) PIESĀRŅOJUMA ROBEŽVĒRTĪBAS UN TRAUKSMES SLIEKŠŅI

I. Slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu piesārņojuma robežvērtības

Robežvērtības jāizsaka $\mu\text{g}/\text{m}^3$ gaisa. Tilpums jāstandartizē gaisa temperatūrā 293 K ar spiedienu 101,3 kPa.

	Periods, kurā nosaka vidējo koncentrāciju	Robežvērtība	Pielāides robeža	Termiņš, līdz kuram jānodrošina robežvērtības ievērošana
1. Veselības aizsardzībai noteiktā piesārņojuma stundas robežvērtība	1 stunda	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ NO ₂ , ko kalendāra gada laikā nedrīkst pārsniegt vairāk kā 18 reizes	Robežvērtības 50 % laikā, kad direktīva stājas spēkā, no 2001. gada 1. janvāra līdz 2010. gada 1. janvārim pakāpeniski ik gadu vienādās daļās samazina līdz 0 %.	2010. g. 1. janvāris
2. Veselības aizsardzībai noteiktā piesārņojuma gada robežvērtība	Kalendāra gads	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ NO ₂	Robežvērtības 50 % laikā, kad direktīva stājas spēkā, no 2001. gada 1. janvāra līdz 2010. gada 1. janvārim pakāpeniski ik gadu vienādās daļās samazina līdz 0 %.	2010. g. 1. janvāris
3. Augu valsts aizsardzībai noteiktā piesārņojuma gada robežvērtība	Kalendāra gads	30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Nav	2001. g. 19. jūlijs

II. Slāpekļa dioksīda piesārņojuma trauksmes sliekšnis

Piesārņojuma trauksmes sliekšnis ir 400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, kurš nepārtraukti trīs stundu laikā izmērīts vietā, kas reprezentē apkārtējā gaisa kvalitāti 100 km² teritorijā, vai visā zonā vai aglomerācijā, ja tās teritorijas platība nepārsniedz minēto lielumu.

III. Minimālās prasības sabiedrības informēšanai slāpekļa dioksīda piesārņojuma trauksmes sliekšņa pārsniegšanas gadījumos

Sabiedrībai jādara zināma vismaz šāda informācija:

- šāda piesārņojuma novērošanas vieta, datums un laiks, piesārņojuma cēloņi, ja tie ir zināmi,
- prognozes par:
  - piesārņojošas vielas koncentrācijas paredzamajām izmaiņām (situācijas uzlabošanās, stabilizācija, pasliktināšanās), norādot izmaiņu cēloņus,
  - skarto ģeogrāfisko teritoriju,
  - situācijas paredzamo ilgumu,
- iedzīvotāju daļu, kas ir īpaši jutīgi pret šādu piesārņojuma līmeni,
- aizsargpasākumiem pret piesārņojumu jutīgajiem iedzīvotājiem.

III PIELIKUMS

MAKRODAĻIŅU (PM₁₀) PIESĀRŅOJUMA ROBEŽVĒRTĪBAS

	Periods, kurā nosaka vidējo koncentrāciju	Robežvērtība	Pielaižu robeža	Termiņš, līdz kuram jānodrošina robežvērtības ieviešana
1. POSMS				
1. Veselības aizsardzībai noteiktā piesārņojuma diennakts robežvērtība	24 stundas	50 µg/m ³ PM ₁₀ , ko kalendāra gada laikā nedrīkst pārsniegt vairāk kā 35 reizes	Robežvērtības 50 % laikā, kad direktīva stājas spēkā, no 2001. gada 1. janvāra līdz 2005. gada 1. janvārim pakāpeniski ik gadu vienādās daļās samazina līdz 0 %.	2005. g. 1. janvāris
2. Veselības aizsardzībai noteiktā piesārņojuma gada robežvērtība	Kalendāra gads	40 µg/m ³ PM ₁₀	Robežvērtības 20 % laikā, kad direktīva stājas spēkā, no 2001. gada 1. janvāra līdz 2005. gada 1. janvārim pakāpeniski ik gadu vienādās daļās samazina līdz 0 %.	2005. g. 1. janvāris
2. POSMS ⁽¹⁾				
1. Veselības aizsardzībai noteiktā piesārņojuma diennakts robežvērtība	24 stundas	50 µg/m ³ PM ₁₀ , ko kalendāra gada laikā nedrīkst pārsniegt vairāk kā 7 reizes	Nosaka pēc datiem, un pielaižu robežai jābūt vienādi ar 1. posmam noteikto piesārņojuma robežvērtību	2010. g. 1. janvāris
2. Veselības aizsardzībai noteiktā piesārņojuma gada robežvērtība	Kalendāra gads	20 µg/m ³ PM ₁₀	Robežvērtības 50 % 2005. gada 1. janvāra, ko līdz 2010. gada 1. janvārim pakāpeniski ik gadu vienādās daļās samazina līdz 0 %.	2010. g. 1. janvāris

⁽¹⁾ Orientējošas piesārņojuma robežvērtības, kas jāpārskata, ņemot vērā jaunākos datus par piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotāju veselību un vidi, piesārņojuma samazināšanas tehniskās iespējas, un dalībvalstu pieredzi, kas robežvērtību piemērošanā iegūta 1. posmā.

IV PIELIKUMS

SVINA PIESĀRŅOJUMA ROBEŽVĒRTĪBAS

	Periods, kurā nosaka vidējo koncentrāciju	Robežvērtība	Pielaišanas robeža	Termiņš, līdz kuram jānodrošina robežvērtības ieviešana
Veselības aizsardzībai noteiktā piesārņojuma gada robežvērtība	Kalendāra gads	0,5 µg/m ³ ⁽¹⁾	Robežvērtības 100 % laikā, kad direktīva stājas spēkā, no 2001. gada 1. janvāra līdz 2005. gada 1. janvārim pakāpeniski ik gadu vienādās daļās samazina līdz 0 %, bet līdz 2010. gada 1. janvārim samazina līdz 0 % īpašu stacionāro emisijas avotu tiešā tuvumā, par kuriem jāinformē Komisija.	2005. g. 1. janvāris; 2010. g. 1. janvāris rūpnieciska rakstura emisijas avotu tiešā tuvumā vietās, kas rūpnieciskas darbības rezultātā tikušas ilgstoši piesārņotas. Par šādiem emisijas avotiem Komisija jāinformē līdz 2001. gada 19. jūlijam ⁽²⁾ . Šādos gadījumos no 2005. gada 1. janvāra noteiktā svina piesārņojuma robežvērtība ir 1 µg/m ³ .

⁽¹⁾ Šīs direktīvas atkārtotas izskatīšanas procesā, kas noteikta tās 10. pantā, jānoskaidro iespējas stacionāro emisijas avotu tiešā tuvumā robežvērtības papildināt vai aizstāt ar pieļaujamo nogulsējumu līmeni.

⁽²⁾ Reizē ar informāciju jāiesniedz arī attiecīgs pamatojums. Teritorijas, kurām nosaka augstāku svina piesārņojuma robežlīmeni, no šādiem īpašiem piesārņojuma avotiem nedrīkst atrasties tālāk par 1 000 m.

V PIELIKUMS

PRASĪBU NOTEIKŠANA SĒRA DIOKSĪDA, SLĀPEKĻA DIOKSĪDA (NO₂) UN SLĀPEKĻA OKSĪDU (NO_x), MAKRODAĻIŅU (PM₁₀) UN SVINA PIESĀRŅOJUMA NOVĒRTĒŠANAI ZONU VAI AGLOMERĀCIJU APKĀRTĒJĀ GAISĀ

I. Augšējais un apakšējais novērtējuma līmenis

Noteikts šāds apakšējais un augšējais novērtējuma līmenis:

a) SĒRA DIOKSĪDS

	Veselības aizsardzība	Ekosistēmu aizsardzība
Augšējais novērtējuma līmenis	60 % no 24 stundu robežlīmeņa (75 µg/m ³ , ko kalendāra gada laikā nedrīkst pārsniegt vairāk kā 3 reizes)	60 % no ziemas periodam noteiktā robežlīmeņa (12 µg/m ³)
Apakšējais novērtējuma līmenis	40 % no 24 stundu robežlīmeņa (50 µg/m ³ , ko kalendāra gada laikā nedrīkst pārsniegt vairāk kā 3 reizes)	40 % no ziemas periodam noteiktā robežlīmeņa (8 µg/m ³)

b) SLĀPEKĻA DIOKSĪDS UN SLĀPEKĻA OKSĪDI

	Veselības aizsardzībai noteiktais NO ₂ piesārņojuma stundas robežlīmenis	Veselības aizsardzībai noteiktais NO ₂ piesārņojuma gada robežlīmenis	Augu valsts aizsardzībai noteiktais NO ₂ piesārņojuma gada robežlīmenis
Augšējais novērtējuma līmenis	70 % no robežlīmeņa (140 µg/m ³ , ko kalendāra gada laikā nedrīkst pārsniegt vairāk kā 18 reizes)	80 % no robežlīmeņa (32 µg/m ³)	80 % no robežlīmeņa (24 µg/m ³)
Apakšējais novērtējuma līmenis	50 % no robežlīmeņa (100 µg/m ³ , ko kalendāra gada laikā nedrīkst pārsniegt vairāk kā 18 reizes)	65 % no robežlīmeņa (26 µg/m ³)	65 % no robežlīmeņa (19,5 µg/m ³)

c) MAKRODAĻIŅAS

Makrodaļiņu PM₁₀ frakcijas augšējo un apakšējo novērtējuma robežlīmeni nosaka pēc orientējošām robežvērtībām no 2010. gada 1. janvāra.

	24 stundu vidējais	Gada vidējais
Augšējais novērtējuma līmenis	60 % no robežlīmeņa (30 µg/m ³ , ko kalendāra gada laikā nedrīkst pārsniegt vairāk kā septiņas reizes)	70 % no robežlīmeņa (14 µg/m ³)
Apakšējais novērtējuma līmenis	40 % no robežlīmeņa (20 µg/m ³ , ko kalendāra gada laikā nedrīkst pārsniegt vairāk kā septiņas reizes)	50 % no robežlīmeņa (10 µg/m ³)

d) SVINS

	Gada vidējais
Augšējais novērtējuma līmenis	70 % no robežlīmeņa (0,35 µg/m ³)
Apakšējais novērtējuma līmenis	50 % no robežlīmeņa (0,25 µg/m ³)

II. Gaisa kvalitātes augšējā un apakšējā novērtējuma līmeņa pārsniegšanas noteikšana

Gadījumos, kad ir pietiekami daudz datu, gaisa kvalitātes augšējā un apakšējā novērtējuma līmeņa pārsniegšana jānosaka pēc iepriekšējos piecos gados novērotā piesārņojuma līmeņa. Uzskata, ka novērtējuma līmenis tiek pārsniegts, ja iepriekšējo piecu gadu laikā koncentrācijas līmeņa pārsniegšanas gadījumu skaits ir vairāk nekā trīs reizes lielāks par viena gada laikā pieļaujamo.

Gaisa kvalitātes augšējā un apakšējā novērtējuma līmeņa pārsniegšanas noteikšanai gadījumos, kad dalībvalstu rīcībā ir dati par laika periodu, kas mazāks par pieciem gadiem, tās var sarīkot īstermiņa mērījumu kampaņas gadalaikos un vietās, kas iespējami raksturo gaisa piesārņojuma augstākos līmeņus, un tajās iegūtos datus izmantot kopā ar piesārņojuma emisijas avotu inventarizācijā un ar modelēšanas palīdzību iegūto informāciju.

VI PIELIKUMS

PARAUGU ŅEMŠANAS VIETU IZVIETOJUMS SĒRA DIOKSĪDA, SLĀPEKĻA DIOKSĪDA UN OKSĪDU, MAKRODAŅĪŅU UN SVINA PIESĀRŅOJUMA MĒRĪJUMIEM APKĀRTĒJĀ GAISĀ

Fiksētajiem mērījumiem jāņem vērā šādi apsvērumi.

I. Izvietojums teritorijā**a) Iedzīvotāju veselības aizsardzība**

Paraugu ņemšanas vietas uz iedzīvotāju veselības aizsardzību vērstajiem piesārņojuma mērījumiem būtu jāizvieto tā, lai:

- (i) iegūtu datus par teritorijām zonās un aglomerācijās, kurās ir augstākās piesārņojuma koncentrācijas, kuru iedarbībai var tikt tieši vai netieši pakļauti iedzīvotāji laika periodu, kas ir ievērojams salīdzinājumā ar periodu, kam noteikta attiecīgā vidējā robežvērtība;
- (ii) iegūtu datus par piesārņojuma līmeņiem citās zonās un aglomerācijās, kas ir reprezentatīvas attiecībā uz piesārņojuma ietekmi, kam pakļauti to iedzīvotāji.

Paraugu ņemšanas vietas jāizraugās tā, lai tajās izdarītie mērījumi netiktu veikti ļoti mazās mikrovīdēs to tiešā tuvumā. Visumā paraugu ņemšanas vietas būtu jāizraugās tā, lai tajās iegūtie gaisa kvalitātes mērījumi būtu reprezentatīvi vismaz 200 m² lielā teritorijā vietās, kur notiek satiksme, un vairāku kvadrātkilometru lielā pilsētu teritorijā.

Ja iespējams, paraugu ņemšanas vietām jābūt reprezentatīvām attiecībā uz gaisa kvalitātes mērījumiem līdzīgās teritorijās citās vietās, kas neatrodas to tiešā tuvumā.

Vajadzētu ņemt vērā vajadzību izveidot paraugu ņemšanas vietas salās gadījumos, kad tas nepieciešams iedzīvotāju veselības aizsardzībai.

b) Ekosistēmu un augu valsts aizsardzība

Paraugu ņemšanas vietas, kas izveidotas ekosistēmu un augu valsts aizsardzības vajadzībām, izveido vairāk kā 20 km attālumā no aglomerācijām, vai vairāk kā 5 km attālumā no citām apdzīvotām vietām, rūpnieciskām iekārtām un autoceļiem. Visumā paraugu ņemšanas vietas būtu jāizveido tā, lai tajā veiktie gaisa kvalitātes mērījumi būtu reprezentatīvi vismaz 1 000 km² teritorijā. Ņemot vērā ģeogrāfiskos apstākļus, dalībvalstis var noteikt, ka paraugu ņemšanas vietas var izveidot mazākos attālumos, vai ka tajos izdarītie gaisa kvalitātes mērījumi ir reprezentatīvi mazākai teritorijai.

Vajadzētu ņemt vērā vajadzību novērtēt gaisa kvalitāti salās.

II. Izvietojums teritorijā

Kur iespējams, jāievēro šādi vispārīgi norādījumi:

- gaisa plūsmu ap paraugu ņemšanas ierīces ievadu nedrīkst ierobežot šķēršļi, kas ietekmē gaisa plūsmu paraugu ņemšanas ierīces tiešā tuvumā (parasti paraugu ņemšanas ierīces ievadu izvieto dažu metru attālumā no ēkām, balkoniem, kokiem un citiem šķēršļiem, un vismaz 0,5 m no tuvākās ēkas gadījumā, ja paraugu ņemšanas vietās reprezentē gaisa kvalitāti uz apbūves līnijas - "sarkanās" līnijas,
- paraugu ņemšanas ierīces ievada augstumam no zemes virsmas ir no 1,5 m (elpošanas zona) līdz 4 m. Dažkārt tas varētu būt jānovieto augstāk (līdz 8 m). Augstāks novietojums varētu būt vajadzīgs arī tad, ja stacijā iegūtie mērījumu reprezentē gaisa kvalitāti lielā teritorijā,
- paraugu ņemšanas ierīces ievadu nenovieto tiešā piesārņojuma emisijas avotu tuvumā, kur piesārņojums nav pilnībā sajaucies ar apkārtējo gaisu,
- paraugu ņemšanas ierīces izvads jānovieto tā, lai novērtu no tās izvadītā gaisa atkārtotu pieplūdi ievadam,

- paraugu ņemšanas ierīču novietojums satiksmes radītā gaisa piesārņojuma mērījumiem:
  - visu piesārņojošu vielu noteikšanai paraugu ņemšanas vietas ir vismaz 25 m attālumā no lielākajiem krustojumiem un vismaz 4 m attālumā no tuvākās kustības joslas centra,
  - slāpekļa dioksīda noteikšanai paraugu ņemšanas ierīču ievadam jābūt ne tālāk par 5 m no ceļa apmales,
  - makrodaļiņu un svina piesārņojuma noteikšanai paraugu ņemšanas ierīču ievads jāizvieto tā, lai mērījumi reprezentētu gaisa kvalitāti netālu no sarkanās līnijas.

Var ņemt vērā arī šādus faktorus:

- traucējoši piesārņojuma avoti,
- drošība,
- piekļūšanas iespējas,
- elektroenerģijas un telefona sakaru izmantošanas iespējas,
- paraugu ņemšanas vietas redzamība apkārtņē,
- iedzīvotāju un stacijas operatoru drošība,
- iespējas izvietot vienviet paraugu ņemšanas vietas dažādu piesārņojošu vielu noteikšanai apkārtējā gaisā,
- ar plānošanu saistītās prasības.

III. Vietas izvēles dokumentēšana un pārskatīšana

Vietas izvēles procedūras vajadzētu pilnībā dokumentēt ar tādiem paņēmieniem kā apkārtējās teritorijas aerofotogrāfijas un precīzas kartes. Lai nodrošinātu izvēles kritēriju nemainīgumu laikā, vietas vajadzētu periodiski pārskatīt.

VII PIELIKUMS

**KRITĒRIJI MINIMĀLĀ PARAUGU ŅEMŠANAS VIETU SKAITA NOTEIKŠANAI SĒRA
DIOKSĪDA (SO₂), SLĀPEKĻA DIOKSĪDA (NO₂) UN SLĀPEKĻA OKSĪDU, MAKRODAĻIŅU UN SVINA
FIKSĒTIEM KONCENTRĀCIJU MĒRĪJUMIEM APKĀRTĒJĀ GAISĀ**

- I. **Minimālais paraugu ņemšanas vietu skaits fiksētiem mērījumiem, ko veic veselības aizsardzībai noteikto piesārņojuma robežlīmeņu un trauksmes sliekšņu ievērošanas novērtēšanai zonās un aglomerācijās, kurās vienīgais informācijas avots ir fiksētie mērījumi**

a) *Difūzi piesārņojuma avoti*

Iedzīvotāju skaits aglomerācijā vai zonā (tūkst.)	Ja piesārņojums pārsniedz augšējo novērtējuma līmeni	Ja piesārņojošu vielu koncentrācijas gaisā ir starp augšējo un apakšējo novērtējuma līmeni	SO ₂ un NO ₂ mērījumiem zonās un aglomerācijās gadījumos, kad to maksimālās koncentrācijas gaisā nepārsniedz apakšējo piesārņojuma līmeni
0-250	1	1	neizmanto
250-499	2	1	1
500-749	2	1	1
750-999	3	1	1
1 000-1 499	4	2	1
1 500-1 999	5	2	1
2 000-2 749	6	3	2
2 750-3 749	7	3	2
3 750-4 749	8	4	2
4 750-5 999	9	4	2
>6 000	10	5	3
	NO ₂ un makrodaļiņu mērījumiem: izveidot vismaz vienu staciju piesārņojuma fona mērījumiem un vismaz vienu staciju satiksmes radītā piesārņojuma mērījumiem		

b) *Piesārņojuma stacionārie avoti*

Piesārņojuma novērtēšanai stacionāro avotu tuvumā vajadzīgo paraugu ņemšanas vietu skaitu aprēķina, ņemot vērā piesārņojuma emisijas blīvumu, apkārtējā gaisa piesārņojuma izkliedes iespējamo raksturu un tā iespējamo kaitīgo ietekmi uz iedzīvotājiem.

II. **Minimālais paraugu ņemšanas vietu skaits fiksētiem mērījumiem, ko veic ekosistēmu un augu valsts aizsardzībai noteikto piesārņojuma robežlīmeņu ievērošanas novērtēšanai zonās, izņemot aglomerācijas**

Ja maksimālās koncentrācijas pārsniedz augšējo novērtējuma līmeni	Ja maksimālās koncentrācijas ir robežās starp augšējo un apakšējo novērtējuma līmeni
1 stacija uz 20 000 km ²	1 stacija uz 40 000 km ²

Piesārņojuma novērtēšanai salu zonās vajadzīgo paraugu ņemšanas vietu skaitu aprēķina, ņemot vērā apkārtējā gaisa piesārņojuma izkliedes iespējamo raksturu un tā iespējamo kaitīgo ietekmi uz ekosistēmām vai augu valsti.

VIII PIELIKUMS

DATU KVALITĀTE UN GAISA KVALITĀTES NOVĒRTĒŠANAS REZULTĀTU APKOPOŠANA

I. Datu kvalitāte

Gaisa kvalitātes nodrošināšanas programmām noteikta šādas datu kvalitātes prasības attiecībā uz novērtēšanas metožu precizitāti, minimālo mērījumu veikšanas laiku un datu skaitu.

	Sēra dioksīds, slāpekļa dioksīds un slāpekļa oksīdi	Makrodaļiņas un svins
Nepārtraukti mērījumi		
Precizitāte	15 %	25 %
Minimālais iegūto mērījumu datu skaits	90 %	90 %
Indikatīvi mērījumi		
Precizitāte	25 %	50 %
Minimālais iegūto mērījumu datu skaits	90 %	90 %
Minimālais mērījumu laiks	14 % (viens mērījums nedēļā, vienmērīgi sadalot gada laikā, vai gada laikā vienmērīgi sadalītu astoņu nedēļu laikā.)	14 % (viens mērījums nedēļā, vienmērīgi sadalot gada laikā, vai gada laikā vienmērīgi sadalītu astoņu nedēļu laikā.)
Modelēšana		
Precizitāte:		
Stundā vidējās vērtības	50-60 %	
Diennaktī vidējās vērtības	50 %	Pašlaik netiek noteiktas ⁽¹⁾
Gadā vidējās vērtības	30 %	50 %
Objektīvs novērtējums		
Precizitāte:	75 %	100 %

⁽¹⁾ Grozījumus, kas vajadzīgi šā punkta pielāgošanai zinātnes un tehniskas attīstībai, pieņems saskaņā ar 12. panta 2. punktu Direktīvā 96/62/EK.

Mērījumu precizitāti nosaka saskaņā ar "Norādījumiem par mērījumu nenoteiktības izteikšanu" (ISO 1993) vai ISO 5725-1 "Mērīšanas metožu un mērījumu rezultātu precizitāte (patiesā vērtība un reproducējamība) (1994.)". Tabulā norādītā mērījumu precizitāte dota attiecīgā laikā vidējo mērījumu robežlīmeņiem 95 % ticamības intervālā (sistemātiskā kļūda + divkārtša standartnovirze). Nepārtrauktu mērījumu precizitāti izmanto reģionam ar attiecīgu piesārņojuma robežlīmeni.

Modelēšanas un objektīva novērtējuma precizitāti nosaka kā maksimālo faktiski izmērīto un aprēķināto koncentrācijas novirzi laika periodā, kuram noteikts robežlīmenis, neņemot vērā notikumu faktisko iestāšanās laiku.

Prasības par minimālo iegūto mērījumu datu skaitu un mērījumu minimālo ilgumu neattiecas uz datu zudumu regulāri veicamas kalibrēšanas vai instrumentu uzturēšanas dēļ.

Izņēmuma veidā dalībvalstis makrodaļiņu un svina piesārņojuma noteikšanai nepārtrauktu mērījumu vietā var izdarīt atsevišķus mērījumus gadījumos, kad tās Komisijai var uzskatāmi parādīt, ka nepārtrauktu mērījumu precizitāte 95 % ticamības intervālā nepārsniedz 10 %. Atsevišķu paraugu ņemšanas laiks jāsadala visā gadā vienmērīgi.

II. Gaisa kvalitātes novērtējuma rezultāti

Par zonām un aglomerācijām, kurās piesārņojuma mērījumos iegūto datu papildināšanai izmanto citus informācijas avotus, vai gaisa kvalitātes novērtēšanai tiek izmantota tikai informācija no citiem avotiem, sniedz šādus datus:

- veikto gaisa kvalitātes novērtēšanas pasākumu apraksts,
- izmantotās metodes, dodot atsauces uz to aprakstu,
- datu un informācijas avoti,
- rezultātu apraksts, norādot to precizitāti, teritoriju platību vai ceļa posmus zonā vai aglomerācijā, kur piesārņojošu vielu koncentrācija pārsniedz robežvērtību, vai atsevišķos gadījumos robežvērtības un pielaišanas robežas summu, kā arī teritorijas, kurās gaisa piesārņojums pārsniedz augšējo vai apakšējo novērtējuma līmeni,
- attiecībā uz veselības aizsardzībai noteiktajām robežvērtībām, iedzīvotāji, kas var tikt pakļauti par robežvērtību augstāku piesārņojošu vielu koncentrāciju ietekmei.

Ja iespējams, dalībvalstis sastāda kartes, kurās parādīts piesārņojošu vielu koncentrāciju sadalījums zonās un aglomerācijās.

III. Standartizēšana

Sēra dioksīda un slāpekļa oksīdu piesārņojuma mērījumiem gaisa tilpumu standartizē 293 K temperatūrā ar spiedienu 101,3 kPa.

IX PIELIKUMS

STANDARTMETODES SĒRA DIOKSĪDA, SLĀPEKĻA DIOKSĪDA UN SLĀPEKĻA OKSĪDU, MAKRODAĻIŅU (PM₁₀ UN PM_{2,5}) UN SVINA KONCENTRĀCIJU NOTEIKŠANAI APKĀRTĒJĀ GAISĀ**I. Standartmetode sēra dioksīda koncentrācijas noteikšanai:**

ISO/FDIS 10498 (Standarta projekts) Apkārtējais gaiss — sēra dioksīda noteikšana — ultravioletās fluorescences metode.

Dalībvalstis var lietot jebkuras citas metodes, pēc kurām iegūst tāds pašus rezultātus, kā ar minēto metodi.

II. Standartmetode slāpekļa dioksīda un oksīdu koncentrācijas noteikšanai:

ISO 7996:1985 Apkārtējais gaiss — slāpekļa oksīdu masas koncentrācijas noteikšana — hemiluminiscences metode.

Dalībvalstis var lietot jebkuras citas metodes, pēc kurām iegūst tāds pašus rezultātus, kā ar minēto metodi.

III. A. Paraugu ņemšanas standartmetode svina noteikšanai:

Līdz laikam, kamēr jāievēro šīs direktīvas IV pielikumā noteiktā svina piesārņojuma robežvērtība, kā paraugu ņemšanas standartmetodi svina noteikšanai izmanto Direktīvas 82/884/EEK pielikumā aprakstīto metodi, pēc tam izmanto PM₁₀ makrodaļiņu paraugu ņemšanas metodi, kas noteikta šā pielikuma IV iedaļā.

Dalībvalstis var lietot jebkuras citas metodes, pēc kurām iegūst tāds pašus rezultātus, kā ar minēto metodi.

III. B. Svina piesārņojuma analīžu standartmetode:

ISO 9855:1993 Apkārtējais gaiss — Svina makrodaļiņu satura noteikšana uz filtriem savāktajos aerosolos. Atomu absorbcijas spektrofotometriskā metode.

Dalībvalstis var lietot jebkuras citas metodes, pēc kurām iegūst tāds pašus rezultātus, kā ar minēto metodi.

IV. Makrodaļiņu PM₁₀ frakcijas paraugu ņemšanas un mērīšanas standartmetode

Makrodaļiņu PM₁₀ frakcijas paraugu ņemšanas un mērīšanas standartmetode ir EN 12341 Gaisa kvalitāte — Lauka testēšanas standarta procedūra makrodaļiņu PM₁₀ frakcijas paraugu ņemšanas metožu ekvivalences novērtēšanai. Mērījumu princips pamatojas uz apkārtējā gaisa makrodaļiņu PM₁₀ frakcijas savākšanu uz filtra, un to masas noteikšanu gravimetriski.

Dalībvalsts var lietot jebkuru citu metodi, par kuru tā var uzskatāmi parādīt, ka pēc tās iegūtajiem rezultātiem ir noteikta sakarība ar rezultātiem, ko iegūst ar standartmetodi. Šādā gadījumā iegūtos rezultātus koriģē ar koeficientu lai iegūtu rezultātus, kas būtu ekvivalenti saskaņā ar standartmetodi iegūtajiem rezultātiem.

Dalībvalstis informē Komisiju par PM₁₀ paraugu ņemšanai un noteikšanai izmantotajām metodēm. Saskaņā ar 10. pantu šīs direktīvas pārskatīšanai vajadzīgās informācijas iegūšanai Komisija iespējami drīz veic makrodaļiņu PM₁₀ frakcijas paraugu ņemšanas un mērīšanas metožu interkalibrēšanu.

V. Makrodaļiņu PM_{2,5} paraugu ņemšanas un mērīšanas pagaidu standartmetode

Konsultējoties ar 12. pantā Direktīvā 96/62/EEK minēto komiteju, Komisija līdz 2001. gada 19. jūlijam sagatavos pamatnostādnes par piemērotas makrodaļiņu PM_{2,5} frakcijas paraugu ņemšanas un mērīšanas pagaidu standartmetodes izvēli.

Dalībvalstis var izmanto jebkuras citas metodes, ko tās uzskata par piemērotām.

Dalībvalstis informē Komisiju par PM_{2,5} paraugu ņemšanai un mērīšanai izmantotajām metodēm. Saskaņā ar 10. pantu šīs direktīvas pārskatīšanai vajadzīgās informācijas iegūšanai Komisija iespējami drīz veic makrodaļiņu PM_{2,5} frakcijas paraugu ņemšanas un mērīšanas metožu interkalibrēšanu.

VI. Modelēšanas standartmetodes:

Pašlaik vēl nav iespējams noteikt modelēšanas standartmetodes. Visi grozījumi šā punkta pielāgošanai zinātnes un tehnikas attīstībai jāpieņem saskaņā ar 12. panta 2. punktu Direktīvā 96/62/EK.
